

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek fő

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Felhívás.

A pécsi függetlenségi érzelmi polgárok folyó hó 26-án tartott népes értekezleten elhatározták, hogy hazánk elhunyt nagy fia, Kossuth Lajos ravatalára diszes koszorút tesznek le s a Budapesten ápril hó 1-én megtartandó temetésen küldöttségileg vesznek részt.

Sértés lenne polgártársaink hazafias érzelmei ellen, ha szükségesnek tartanók őket ékes szavakkal buzdítani a legnagyobb magyar iránt tartozó kegyeletben való tényleges részvételre; — minden igaz magyar ember tudja, mivel tartozik az ország és a nemzet elhunyt nagy fiának s ezért mindenki magától fog sietni kegyelete adóját tőle telhetőleg leróni.

Csak tájékoztatásul közöljük tehát a pécsi és baranyamegyei függetlenségi és 48-as párt tagjaival, egy városunk és megyénk mindazon polgáraival, kik a nemzeti gyászban való részvétel eszméjében velünk egyetértének, mert hisz a hazafias érzelmek és kötelesség a fájdalom jelen pillanatában minden igaz magyart egyesít, — hogy a ravatalra teendő koszorú költségeire adományokat csütörtök, márczius hó 29-ig következő urak fogadnak el:

Székényessy F., Német József, Pleininger Ferencz, Graumann János, Papp József, Burghardt Károly, Dobszay Antal, Horváth Kokán György, Czirják Ignác, Zsilinszky Lajos, Schober István, Ribics Máté, Dollinger András.

A temetésen való részvételre jelentkezhetni csütörtök (márczius 29) délig a „Pécsi Figyelő“ szerkesztőségében (Széchenyi-tér 12. szám.)

A jelentkezés alkalmával a Budapestre való vasuti vitelbér (I-ső osztály 8 frt, II-ik osztály 5 frt 80 kr, III-ik osztály 4 frt) lefizetendő. — A különvonat szombaton éjjel a később meghatározandó s a résztvevőkkel közlendő órában indul s reggel érkezik Budapestre.

Mint hogy a különvonat csak kellő számú résztvevők jelentkezése esetén eszközölhető ki s ez az indulást megelőzőleg 48 órával bejelentendő, felkérjük mindazon polgártársainkat, kik a temetésen résztvenni szándékoznak, hogy erre minél előbb jelentkezni sziveskedjenek.

Pécs, 1894. évi márczius 26-án.

A függetlenségi polgárok értekezletéből kiküldött rendező-bizottság

Szobrokat Kossuthnak!

A „Pesti Napló“ husvétli számában Kossuth Lajosnak a nagyobb vidéki városokban emelendő szobrok ügyében a közönség köréből érkezett következő cikket közöl, melyet melegen ajánlunk városunk intéző köreinek és művelt társadalmának kiváló figyelmébe:

Soha még jelszó nem gyújtott oly gyorsan e hazában, mint a lelkesedésnek ama fölkiáltása, mely végighangzott Kossuth Lajos halála percében mindjárt az országban: Szobrot Kossuthnak! Alig van városa vagy községe Magyarországnak, melyben már is jelentékeny eredményt ne mutatna föl a nyomban megindított gyűjtés. Egyesek és társulatok, testületek és intézetek versenyeznek

egymással, hogy e kegyeletet célra mentül többet és mentül gyorsabban adjanak. Bizonyos immár, hogy mire Kossuth Lajos el lesz temetve, már akkor együtt lesz az az összeg, mely fő- és székvárosi szobrák felállításához szükséges.

De a nemzet lelkesedésének itt nem szabad megállnia. Nem lehet és nem szabad megelégednünk azzal, hogy csak Budapest valamelyik teréről hirdesse Kossuthnak nagyságát a dicsőültnek ércszoborra, — arra kell törekedni, hogy az ország minden nagyobb városában emelkedjék a milleniumra egy-egy diszes Kossuth-szobor. A jelszó tehát ne legyen az, hogy: Szobrot Kossuthnak! Hanem ez: Szobrokat Kossuthnak! Cavournak és Garibaldi-nak nemcsak Rómában, hanem minden valamirevaló olasz városban van egy-egy érc vagy márványszobor. A nemzet lelkesedése ott nem elégedett meg azzal, hogy egy-egy nagyszabású ércszobrot állítson elhunyt nagyjainak, egysége megteremtőinek, — mi sem elégedhetünk meg azzal, hogy szabadelvű törvényeink kezdeményezőjét, önállóságunk és szabadságunk legfáradhatatlanabb bajnokát holta után egyetlen nagyobb emlékekkel dicsőítsük. Nekünk is arra kell törekednünk, hogy az ország minden gazdagabb lakosságú városának meg legyen a maga Kossuth-szobor, hogy a vidéki népnek ne kelljen Budapestre fáradnia, ha kegyeletével adózni akar a nagy magyar emlékének, de megtalálja az ezen áldozásra alkalmas oltárt otthon, a saját legszűkebb házában.

Kétségtelen, hogy a fővárosi adakozásokból s a külföldről beözönlő adományokból bőven ki fog tenni az az összeg, mely nagy halottunk Budapestén felállítandó óriás szobrához szükséges. A vidéki törvényhatóságok, vidéki pénzüzetek, társaskörök adományai, s általán a vidékeik adakozásaiból pedig emelkedjenek Kossuth-szobrok a vidéken, hogy ne legyen nagyobb és gazdagabb városa az országnak, mely ily módon is le ne róná kegyeletét a remeteségben élt s hazájáért annyit szenvedett nagy hős és halhatatlan államférfi iránt. Alakuljanak tehát a vidéken is szoborbizottságok, nem azzal az aránylag csekély feladattal, hogy az összegyűjtött néhány száz vagy ezer forinttal az országos mozgalomhoz csatlakozzanak, de azzal a sokkal nemesebb és nehezebb hivatással, hogy saját városukat dicsítsék föl egy monumentális Kossuth-szoborral. Kossuth Lajos, aki életének utolsó ötödfél évtizedében nem találhatta meg honát a hazában, legalább a halála után legyen otthon mindenütt széles ez országban! S emléke ércben vagy kőben hirdesse, hogy otthon van és otthon volt mindenha a nemzetek szívében!

Most, mikor a lelkesedés tüze élénken lobog, most rövid idő alatt csodákat tehet egy-egy ilyen szoborbizottság odaadó buzgósága. Azért igen kérem a sajtót és a vidék illetékes elemeit, változtassák meg jelszavukat minél előbb s hangozzék az mostantól fogva így:

Szobrokat Kossuthnak!

A pécsi függetlenségi érzelmi polgárok értekezlete.

Simonfay János országgyűlési képviselő, mint a pécsi függetlenségi és 48-as párt elnöke meleg hangú felhívásban az országos gyászban való részvé-

tel módzatainak megbeszélése végett értekezletre hívta meg Pécs szab. kir. város függetlenségi érzelmi polgárait s mindazokat, kik a gyászban való részvétel eszméjét magokévé tették.

Ezen felhívás folytán husvét hétfőn már jóval a kitűzött délelőtti 11 óra előtt zsufolásig megtelt a „Hattyu“-épület kisebbik terme résztvevőkkel, úgy hogy az utcai nagy termet is ki kellett nyitattani, melyet egy pillanat alatt szintűltig megtöltött az oda özőnlő polgárság.

Kevéssel 11 óra után az emelvényre lépett Simonfay János képviselő s megnyitván az értekezletet megindulástól reszkető hangon jelentette a legnagyobb magyar, **Kossuth Lajos** elhunytát, mely gyászos esemény kötelességévé tette ez értekezlet egybehívását, mert az a párt, mely a nagy hontalan szívéhez legközelebb állt, nem maradhat tétlen akkor, midőn a fájdalom és gyásznak oly meghatározó jelenségeivel találkozunk országszerte.

Hogy a magyar nemzet mit vesztett Kossuth Lajosban, azt a hazai sajtó napok óta kimerítően méltatja, főbb vonásokban mégis megemlíti, hogy Kossuth Lajos lángeszének, elragadó szónoki hatalmának köszönhetjük a korszakalkotó 1848-iki törvények megalkotását, a jobbágyok felszabadítását, a népképviselő, felelős magyar kormány, a polgári jogegyenlőség, sajtószabadság, közteherviselés életbe léptetését. Midőn aztán a reakció mindezen nagy vívmányok megsemmisítése végett fegyveres erővel támadta meg az országot, Kossuth Lajos volt az, kinek törhetlen erélye, gyűjtő szónoki buzdítása a semiből oly hatalmas nemzeti véderőt teremtett, mely a művelt világ bámulatára szétszórtá az ellenünk törő rendes hadsereg óriási tömegeit.

Dicső önvédelmi harcunknak egy idegen nagyhatalom segélyével történt legyőzete után Kossuth Lajos két világrész művelt nemzetei előtt tette a magyar nemzet ügyét szépszerűvé és rokonszenvesé s nem szűnt meg a külföldön sem hazánk áliami önállóságát és függetlenségét hatalmasan előmozdítani, úgy hogy az ő befolyásával kedvezővé átalakított külviszonyoknak s a hazában az ő működése által ébren tartott nemzeti közszellemnek köszönhetjük, hogy 1867-ben alkotmányunk — habár csak eszónkán is — visszaállított.

S forrón szeretett nemzete részére kiküzdött minden vívmányáért cserébe neki csak a szenvedés, elveinek vaskövetkezetességgel való fentartása mellett a hontalanság jutott osztályrészül.

A magyar nemzet ezért irányában háláját, kegyeletét soha méltóképen le nem róhatja. Nem rekriminációké mondja, mert a gyász és fájdalom jelen pillanatában rekriminációnak helye nincs, csak mint egyszerű tény konstataálja, hogy a magyar törvényhozás elvetette amaz indítványt, hogy jelen alkotmányunk megteremtője a nemzet halottjának nyilvánítottassék, hanem a kegyelet méltó kifejezését az ország társadalmára utalta. Kétszeres kötelességünk tehát kegyeletünknek oly kifejezést adni, mely a nagy halott emlékéhez méltó.

Indítványozza ennél fogva hogy

1) a pécsi függetlenségi és 48-as párt hazánk nagy fiának elhunytá felett való mély fájdalomának adjon kifejezést s legbensőbb részvételt tudassa a visszamaradt családtagokkal;

2) az elhunyt ravatalára diszes koszorút helyezzen;

3) a Budapesten folyó évi ápril hó 1-én végbemenendő temetésen minél nagyobb számú küldöttséggel képviseltesse magát, és

4) a helyben megtartandó gyászünnepeken és istentiszteleteken testületileg vegyen részt.

Az értekezlet az indítvány összes pontjait magáévá tévén azokat egyhangulag határozattá emelte; — egyuttal ennek kivételével Blauhorn Antal elnöktele alatt. Németh József, Pleininger

Ferencz, Papp József, Graumann János, Burghardt Károly, Dobszay Antal, Horváth Kónán György és Czirják Ignác urakból álló bizottságot bízta meg, melynek feladata lesz a koszoru költségeire adományokat gyűjteni s a Budapestre indítandó külön-vonatról gondoskodni. Blauhorn Antal ur hivatali elfoglaltságánál fogva a bizottság működésében nem vehetvén részt, helyébe belvárosi bizottsági tagul Szekrényesy Ferencz dr. ügyvéd úr választott meg.

Mi thogy pedig a baranyamegyei függetlenségi és 48-as párt összehívása az idő rövidsége folytán már lehetetlen, határozatba ment, hogy a megyei függetlenségi polgárok sajtó útján hivassanak fel a pécsi függetlenségi elmozdításra való csatlakozásra.

A küldöttségben való részvétel végett jelentkezhetni a „Pécsi Figyelő“ szerkesztőségében (Széchenyi-tér 12. szám) márczius hó 29-ik napjának (csütörtök) déli 12 órájáig.

A budapesti tüntetések.

Lapunk múlt számában hirt adtunk azon tüntetésekről, melyeket a magyar kormány a gyászbölgök kitzése elleni makacs ellenkezése idézett elő.

Rendőség, lovas és gyalog katonaság, többi közt a mi háziereidünk, az 52-ik cs. és kir. gyalogezred, lettek kirendelve s parkodtak fegyvereik durva használatával a rendet helyreállítani, miközben számos sebesülés történt.

Kossuth Lajos fia i ezek hírére következő sürgönyt intézték Gerlóczy Károly budapesti polgármesterhez:

A komoly utcai zavargások hírére felkérjük, sziveskedjék megfelelő módon tudomására hozni a közönségnek, miszerint kérve kérjük atyánk szent nevére, hogy minden további zavargástól tartózkodjék, mert különben ama kínos helyzetbe jutnánk, hogy a hazaszállításra adott beleegyezésünket vissza kellene vonnunk. — Kossuth Ferencz. Kossuth Lajos Tivadar.

A polgármester által közzétett sürgönynek s a függetlenségi és 48-as párti polgárok bizottsága által hasonló értelemben kibocsátott felhívásnak meglelt az eredménye, mert szombaton a közönség már nyugodtan viselte magát s csak a cs. és kir. hadsereg tüntetett teljes hadi felszerelésben való felvonulása által, de reméljük, hogy ennek kihívó viselkedése nem fogja a főváros közönségét nyugalmából kizavarhatni s ezzel meg fogja hiúsítani azt a titkos célt, hogy a nemzet nagy halottjának visszahozatalát megakadályozhassák.

Hirek.

— (A husvéti ünnepek.) A husvét zord, szeles idővel köszöntött ránk. Mind a két napon, de különösen az első napon a hideg majdnem tűrhetetlen volt. De azért a felhők alól néha-néha kibukkanó napsugár az utcákra gyűjtötte a város lakosságát. Délelőtt a székesegyház és a többi templomot sűrűn kereste föl a nép. Az egyházakban nagy áhítatos közönség gyűlt egybe. A vallási kegyelet adóját délelőtt leróva, a közönség főleg hétfőn délután a szabadsra rándult ki. Nagy tömegekben ment a nép a Tettyére, hogy a hagyományos szokásnak hódolva, az ottani néptünnepen részt vegyen. Szellős, tavaszi ruhában nagyon kevesen jártak a férfiak közül; ámde azért könnyed szabású öltözékben büszkélkedtek a hölgyek, kikre a kaczer ruha karcsun s tetszetősen simult. A sétányon sűrű sétáló rajok jártak-keltek. A fák ugyan még csak rügyeznek s nem rezg ágaikról susogó lomb üdözletül a sétáló felé, a padok is kifehérlenek még, de a köztük mozgó tömeg vig tavaszi hangulatban volt, s csengő kaczer hangzott mindenfelé.

— (A honvédek esküje.) A pécsi 19-ik honvéd gyalogezred póttartalékosai és ujonczai f. é. ápril hó 1-én fogják letenni az esküt a budai külvárosi gyakorló téren, hol kápolna lesz fölállítva, s a kápolnával szemben 50 lépésnyire lesznek a honvédek fölállítva három szögben Cseregedy György őrnagy parancsnoksága alatt. Az alkalmi szent beszédet Magneheim József belvárosi plébános fogja tartani. A legénységet magyarul esketni fogja Csikórácz József, németül Ivánka főhadnagy és horvátul Miladánovics százados. A kápolna és sátor fölállításával, nemkülönbén a tiszti teendővel Nagy Kázmér hadnagy van megozva. Jelen lesz a tiszti karon kívül a 44-ik sz. cs. és kir. gyalogezred zenekara is. Rossz idő esetén a fölesketés a belvárosi plébánia templomban lesz megtartva.

— (A honvédség köréből.) Forinyák és Andrási tábornokok a napokban Pécsre érkeznek. Theilmán alezredes, ezredparancsnok ma utazott Kaposvárra hivatalos szemlére. Távolléte alatti helyettese Cseregedy György őrnagy lesz. — Ha-

zay Ferencz százados a fogarasi 24. sz. honvéd gyalogezred 2-ik zászlóaljától a pécsi 19-ik sz. gyalogezredhez helyeztetett át.

— (A függetlenségi és 48-as párt rendező bizottsága) ma, kedden délután 5 órakor Németh József ügyvéd ur lakásán ülést tart, melyre a bizottsági tagok ez uton is meghívottak.

— (A pécsi ügyvédi kamara) holnap délutáni 5 órakor választmányi ülést tart, melyben határozni fog a felett, hogy a kamara mily módon vegyen részt a nagy nemzeti gyászbán. Értesülésünk szerint az ügyvédi kamara a Kossuth Lajos elhunytá által bekövetkezett nagy nemzeti veszteség felett jegyzőkönyvileg adandó fájdalomnak kifejezést, a ravatalra koszorut tesz s temetésén küldöttségileg képviselteti magát.

— (A pécsi kereskedelmi kamara) rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy 1. Résztvétele jegyzőkönyvileg kifejezést ad, s erről a Kossuth családot sürgönyileg értesíti. 2. Kossuth Lajos temetésén az elnökség vezetése alatt testületileg részt vesz ezen célból aláírási ívet bocsát ki. 3. A ravatalra díszes koszorut helyez ezen felirattal: Kossuth Lajosnak — Baranya, Somogy és Tolna megye összes kereskedői és iparosai nevében a pécsi kereskedelmi és iparkamara. 4. Az emelendő szoborra gyűjtést rendez az egész kamara területén a kereskedők és iparosok közt.

— (A pécsi izr. hitközség) f. hó 24-ikén közgyűlést tartott Wertheimer Jakab elnöke alatt. Loewy Lipót dr. beszédében méltatta Kossuth Lajost, mint a vallás szabadság előhírnökét. Wertheimer indítványozta, hogy a képviselőtestület csatlakozzék ahoz a küldöttséghez, mely a városból Kossuth Lajos temetésére megy s egy iv kibocsátását rendelte el, melyen a tagok a Kossuth-szoborra adakozzanak. Ezután az általunk már ismertett évi jelentés és zárszámadások elfogadtattak. Glass Hermann előjárósági tagnak választott meg; iskolaszéki tagnak pedig Tolnai Vilmos dr. Továbbá elhatározott, hogy Baranyamegye főrabbiája Löw Izrael arcképe megfestessék és a hitk. tanácstermében függesztessék ki.

— (Áthelyezés.) Az igazságügyminiszter Horváth József és Szabó Lajos pécsi kir. törvényszéki irnokokat a pécsi kir. ítélőtáblához helyezte át irnokokká.

— (A sztlőrinczi ujoncz-állítás) befejeztetett. 508 hadkötelest állítottak elő a három korosztályból. Besoroztak összesen 122 hadkötelest.

— (Somogyi Károly szintársulatáról.) A szegedi szegely f. hó 20-án zárta be Somogyi igazgató Ujházyval, a ki lement az utolsó két előadásra vendégszerepelni. S a mit alig hittek, Komáromy Mariska 5 fényesen sikerült vendégjátéka után, Ujházy is teljesen zsufolt házak előtt játszott. A szegedi szezon ugy anyagilag, mint erkölcsileg pompásan sikerült. A közönség is meg volt elégedve, Somogyi is. A szintársulat: a régi és új tagok Szabadkán jöttek össze, hol husvét első napján kezdődött meg a rövid pótszezon a „Szép Meluzina“ látványossággal. Somogyit Szabadkán f. h. 23-ikán a színügyi bizottság elnöke fogadta és a város fogatán vitte lakására. A mint a jelentéseket kihordták, minden jegyet lefoglaltak 6 előadásra. Szabadkára a következő darabok vannak kitzúve: Szép Meluzina, Fanchon asszony leánya, Boszorkányvár, Parasztbecsület, Katonásan, Raphael, Demimonde, Bubos pászta, Dolovai nábob leánya, Bagdadi hercegnő, Hoffmann meséi és a Vadorzók. Ha Szabadkán jól megy a szintársulat dolga, akkor lejátszák a kitzúzott darabokat s ott maradnak ápril 12-éig, de ha már az első előadások sem sikerülnek, akkor Somogyi pakoltat s a társulat rövidesen itt lehet. Tehát, amint látszik, a szabadkai közönségtől függ, korábban vagy későbbben nyílik meg arénánk kapuja.

— (Kozarek meghalt.) Mult csütörtökön halt meg Budapesten Kozarek Ferencz hóhér 51 éves korában. Utolsó működése Pécsen Berdin fölakasztása volt.

— (Pincze tűz.) A pécsi szeszérlőség irgalmask-utcai pinczejében ma fél 11 órakor tűz ütött ki; az ott lévő nagy szeszérléslet meggyulladt. Egy munkás súlyos égési sebeket szenvedvén, kórházba szállított. Lapunk zártakor a tűz elfojtásán még mindig fáradozik a tűzoltóság.

— (Az otthon és a nagyvilág.) A tizenkilencedik század végének embere már nem is tartja kényelmesnek otthonát, ha nincs meg benne a nagyvilágnak mindennapi kivonata; az ujság. A nagyvilágnak és otthonnak nagy kibékítő munkájában vezetés és érdekes lépéssel ment előre a Pesti Napló, mely most külön mellékletet, egy egész ujságot szánt az otthon speciális érdekeinek. Ennek a mellékletnek Tűzhely körül a czime. Irányzikkiken kívül a szezon a divat, a konyha, a szalon, a házi kertészet, kézimunka körében felmerült legújabb eseményekről és irányzatokról ad hirt. Nagy irodalmi és pedagógiai értéke van annak a rovatának, amely egyenesen a gyermekszobának szól, s amelyben Móra bácsinak, a nagynevű, kitzúzó mesemondónak gyermekmeséi mellé gyermekjátékok leírásai, versikék és sok egyéb olyan

kedves kis dolgok sorakoznak, amelyek nemcsak a gyermekvilág kedélyét nemesítik és gyarapítják, hanem a bennünk rejlő poézissal megkapják a felnőttek lelkét is. Mindenkinek a magáét ezt az elvet követi a Pesti Napló mikor ujabban az egyes szakkörök különleges érdekei tolmácsolásának heti mellékleteket szánt. Közlekedés című melléklete ebben a tekintetben uttörő. A közlekedés terén fölmerülő minden új eszméti a forgalom terén történő minden eseményt, intézkedést, sőt még a tervezettek is a Pesti Naplónak Közlekedés mellékletei ismerteti, megbeszéli. Nemcsak tudósításokat közöl, hanem irányt is ad, és azt az irányt, mint a tapasztalatok bizonyítják, észreveszik és követik mértékadó helyen is. — S a Pesti Naplónak ezek a különleges érdekek istápolásának szánt mellékleti idővel gyarapodni fognak, ugy, hogy ez az ujság fölöslegessé fogja tenni a szaklapok járatását. Ezeket a mellékleten kívül a Pesti Napló terjedelmre és tartalomra is utolérhetetlen sokat nyújt olvasóinak. Mint fentebb mondottuk az egész világot kivonatban. A politika és társadalom, és kiváló sorban a magyar gazdasági élet három alkotó faktorának a mezőgazdaságnak, az iparnak és kereskedelemnek hivatott szószólója a Pesti Napló, a mely a lelkesedéssel kívül az alaposágot tartja legfőbb küzdőerejének, és ezért az alaposágot óriás áldozatokat hoz. Táviratainak levelezéseinek és egyéb közleményeinek költségei akár mely törvényhatóság budgetjét fölemésztették. A Pesti Napló nagy áldozatok árán elérte azt, hogy egy sorba állhat a világlapokkal, s a magyar közönség dicsősége, hogy támogatásával ezt lehetővé tette.

Művészet, irodalom.

— (Uj nagy férfiak.) A magyar dalosköroket érdekelni fogja, hogy az „Apolló“ kargyűjtemény kiadásában a következő nagyobb szabású karok jelentek meg: 1. Dinom dánom... cz. költeményre Petőfi Sándortól, 2. Karácsonkor. Tompa Mihály költeményére. Mindkét művet Erkel Sándor karnagy írta. Erkel Sándor keveset ír; de ha már ír, akkor oly műveket teremt, melyek a világirodalom legjelesebb művei mellett méltó helyet foglalnak el. A harmadik mű szerzője Bergmann Ágost egri tanár, Balogh Zoltán „Ébresztő“ cz. költeményére. Bergmann már több karral gazdagította meg a magyar zeneirodalmat, s több műve már közkeletveltségnek örvend. A műveket a pesti könyvnyomda részvénytársaság hangjegyzőstálya állította ki szép, éles nyomással. A karok kaphatók: az „Apolló“ szerk. kiadójánál, Budapesten, VI. ker. Lázár-u. 18. sz. a. Ára egy-egy műnek 1 vezérkönyv és 4 szólamért 80 kr.

— (Az Athenaeum képes Irodalomtörténetéből) (szerk. Beöthy Zsolt) megjelent a 17-ik füzet, mely egyszersmind 11-ik kötetnek első füzet. Ebben Széchy Károly, a kolozsvári egyetem tanára, bevezetésül érdekes képet rajzol az Irodalmi megújulás koráról (1772—1820.). Előbb vázolja a politikai viszonyokat, Mária Terézia németesítő törekvéseit, a „Kalapos Király“ uralmát majd a nemzeti visszahatást, végül ismerteti az e korban keletkezett irodalmi irányokat. Külön fejezet szól Bessenyei Györgyről, kinek élete és működéséről Széchy már a 70-es években könyvet írt. A szöveget ezuttal is számos kép illusztrálja: Mária Terézia és József egykoru metszetekről vett arcképei, Bessenyei szülőháza, arcképe (testőr-diszruhában), névaláírása, Ágost tragédiája és a Holmi cz. munkáinak czimlapja, a Természet világa előszavából egy részlet kézirati hasonmásban, az Esterházi vigasságokhoz a herceg Esterházi-féle gyönyörű kastély múlt századi képe. A valóban díszes kiállítású, hézagpótló vállalat füzetekint jelenik meg s minden könyvkereskedésben megszerezhető. Egy egy füzet ára 40 kr.

Közgazdaság.

— (Ujabb nézetek a lovak havi vakságáról.) Mindnyájan ismerjük a lónak ama szembáját, melyet havi vakságnak nevezünk. Ujabban ezt a bajt, az abban szenvedő lovak felboncolása és szemüknek görcsövi megvizsgálása alapján egyesek baktériumoknak, mások fonalférgeknek tulajdonítják, a melyek a szemben fentalálhatók voltak s ugyanezek a légzőszervekben és az izomzatban is ben voltak, a miből következtetik, hogy azok a véráramlat közvetítése által jutottak oda; Willach, német tudós állítása szerint azonban az ivóvíz és széna volna e férgek terjesztője, a mit megerősít Schwarznecker állatorvos is, a ki előtt feltűnt, hogy az ivóvíz megváltoztatása megszünteti a bajt s hogy legnagyobb volt a baj a tavaszi hónapokban.

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Felölös szerkesztő:
PLEININGER FERENCZ

Szerkesztő:
BOGÁTHY MEDÁRD.